

לצלחת וגם לבריאות

דרורה הבקין, על תבלינים וצמחי מרפא, צילום: אריאל נשרי, הוצאת משרד הביטחון, 165 עמ'.

דרורה הבקין ז"ל, מוסיקאית ולא אגרונומית, כתבה את אחד הספרים היפים וגם השימושיים עד מאוד, על צמחי מרפא ותבלינים. היכרתי בימי חיי בוטנאים (אלה המעניקים לצמחים שמות עבריים מפלצתיים כגון „לענה דרקונית“ - אך אינם יודעים להבחין בין הלענה הדרקונית הרוסית, שהיא חסרת ריח לחלוטין, לבין זו הצרפתית, שיש בה מניחוח השום עם חריפות יתר.

זאת ועוד: לא כל מי שיועד ליהנות מתבלינים, יודע גם כיצד לגדל אותם. דרורה, שהגיעה אל התבלינים ואל צמחי המרפא כתוצאה מטיפול כימותראפי במחלת הסרטן, למדה לגדל בצורה הנכונה את הצמחים הנכונים מפי המורה האחר והיחיד שבמצא: הניסיון האישי. כאשר התליטה להתמסר - התמסרה. למדה בדרך המסה והמעש, מי אוהב שמש ומי מעדיף צל, מה סוג האדמה שפלוגי אוהב ואלמוני מתעב, כמה מים אוהב כל צמח עונג ומה הסגולות הרפואיות ו / או הקולינאריות שיש ב„לענה הדרקונית“ (אנו

נוסף לקרוא לה טראגון עד שיימצא לה שם פחות דרקוני). לא שלא נעזרה בספרות: ועוד איך. תצלומי צבע נאים לא פחות מתצלומי הצמחים מלאים את הספריה שלה. לא התפלאתי כאשר כמה ספרים נידחים בספרייתי מצאתי בין נידחי הספריה שלה.

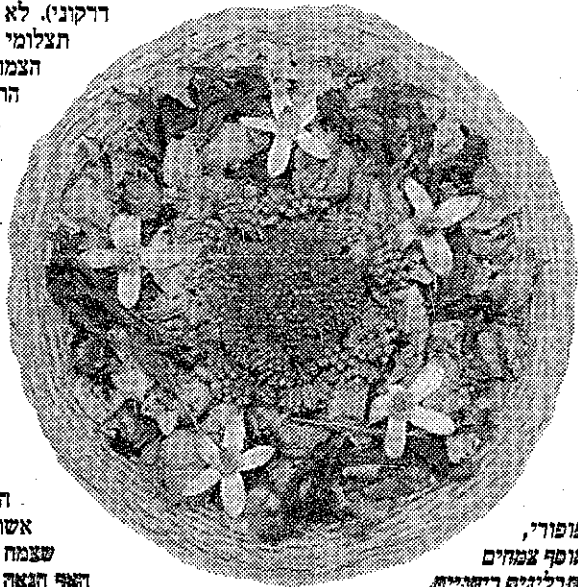
הכל התחיל, כך היא מספרת בסיפרה, מצמח האלוורה. ילד מילדי השכנים ניכווה קשות ממים רותחים שנשפכו עליו. אביו של הילד, שגידל צמח זה, החל למרוח אותו על מקום הכווייה, וכעבור כמה דקות של חיכוך ושיפשוף נעלמה הכווייה (הקשה) כלא היתה וצבע העור חזר להיות כפי שהיה. ואז החלה דרורה לחקור והגיעה עד אלכסנדר הגדול, שכבש את איי סוקוטרה אשר במפרץ עדן רק בשל העובדה שצמח זה גדל שם. גם קליאופטרה בעלת האף הנאה החזיקה צמח זה במדף התבלינים שלה. וגם צבא ארז"ב, למיכרה של שואה פסג צ'רובייל, מחזיק במחצית מה לא צמח מרפא זה.

דרורה, שהחלה כאמור לטפל לשיטת מכאבי-מיתר בצמח זה, והעלתה מודר לעצמה ומצא חלה לפרל ולהפיץ כל מה ששוב בפיך או בצלחת, ובל מה שמכריא לא פחות, ואולי יותר, מתכשירים מלאכותיים. הספר מביא כל מה שידוע עוד מימי קדם על כל צמח ועל סגולותיו: מחאשפשות מלכת מצרים, דרך יוון ורומא ועד אבן-סינא. יש הוראות אמינות להכנת חומץ, שמן וחמאות תבלינים, מיני סבון ריחניים ורפואיים, מיני מרקחת וגם הכל על ייבוש תבלינים.

אני מכיר לא רע את הספרות המקצועית. זה אחד הספרים היפים, ההכמים והמרהיבים שראיתי. גם בזכות התצלומים, גם בזכות הכתיבה, גם בזכות הידע המקיף. כשפה העברית, לפחות, אינני מכיר טוב ויפה ממנו.

דרורה נפטרה מדום לב בשנתה לפני שבועיים, וכך נדם הפסנתר, נדם הקול, ושב אל האדמה הגוף של מי שכה אוהב את האדמה. רגע לאחר שסיימתי את כתיבת הרשימה, החלה צפירת האבל ליום הייכרון.

■ עמוד קינן



פופור, אוסף צמחים ותבלינים ריחניים, מתוך הספר